matem.-teadusk. matem.-osak. 1912—18. — Tall. Lender'i eragümn. ja kunsttööstusk. õp. 1917—19; võttis osa E. Vabadussõjast; tehnikagümn. dir. Tall-s 1919—29, ühtlasi Tall. kolledži lektor 1924. a-st; Tall. tehnikumi dir. 1929. a-st. — E. Õp-te Liidu ja Tall. Õp-te S-i juh-ses 1921—28 (vaheaegadega); Noorte Kotkaste Tall. maleva pealik 1930. a-st; esinenud mitmesug. kongressidel ettekannetega koolikiisimusist; koolikorralduse j. m. aladelt artikleid avaldanud „Pvl.", „Kasvatuses" j. m. — Alal. asuk.: Tall.

*NUTH, August* Friedrich, riigiametnik. Sünd. 18. IX 1868 Sindis; vanemad — kalevivabriku tehnil. dir. Georg N. ja Helene (Pulst); vallaline. — Lõpetas Pärnu gümn. 1885, Tartu ülik. ajaloo-keeleteadusk. 1891 cand. philol. astmega; täiendunud Königsbergi ja Bonni ülik.; omandas viimases 1897 dr. phil. astme. — Ametnik Vene välismin-mi peaarhiivis Moskvas 1898—1905; Moskva ev.-lut. Peetri-Pauli kog. klassika-gümn. õp. 1905—15; sama kog. k-ide dir. 1915—18; II astme koolijuh. seals. 1919—20; Tartu ülik. assist. 1920—21; Riigiarhiivi juh. 1921—24; Riigiarhiivi ja Riigirmtukogu juh. 1924—26; Hariduse- ja sotsiaalmin-mi k-ide peainsp. 1927—30, haridusnõunik 1930. a-st, ühtlasi kunsti- ja teaduse-osak. abidir. 1929—30. — Riigirmtukogu ja arhiivnõuk. l. — Alal. asuk.: Tall.

*NUUDI, Jaan,* kirikuõpetaja. Sünd. 30. I 1867 Mõtte t. Jõgeva v. Tartum.; vanemad — talurentnik Mart N. ja Ann (Ploom); abielus Constanze Henriette Grasberg'iga 1894. a-st. — Õppis külak. 1877—79, Tartu õp.-sem. harjutusk. 1879—80, F. Hollmann'i eragümn. Tartus 1881—86, Tartu ülik. usuteadusk. 1886—92, mil lõpetas selle; omandas keskk. õp. kutse 1925. — Prooviaastal Volga-äärsetes saksa asundustes 1892; Gubanitsa kog. abiõp. Ingerimaal 1894—95; Aunuse lääni soome ja saksa kog. õp. 1895—1909; Pärnu gümn-ide õp. 1909—11; Vändra kog. õp. 1911. a-st; Vändra põllumajand. ühisgümn. dir. 1924. a-st. — Organiseeris eesti kog. Teškovos Ingerimaal 1894; teotsenud Vändra Har. S-is, Majandusüh-ses j. m.; saanud kuld-rinnaristi 1907. V kl. kotkaristi 1930. — Alal. asuk.: Vändra.

*NUUT* (Nuth), *Jüri,* matemaatik. Sünd. 10. VII 1892 Peterburis; vanemad — malmivalamismeister ja vabrikujuh. Jüri N. ja Luise (Adamson); abielus Asta Schlittler'iga 1915. a-st. — Õppis Anna k. Peterb. 1900—09, Peterb. ülik. füüsika-matem.-teadusk. 1909—14, mil selle lõpetas; lõpetas Mihaili kahurväek. Peterb. 1916; omandas dr. phil. nat. astme Tartu ülik. juures 1927; habiliteerus seals. 1928. — Maailmasõjas Rumeenia rindel 1916—18; Vene kodusõjas Lõuna-Venemaal 1918—20; astronoomil. arvutusinst. arvutaja Peterb. 1920—21; Narva I reaalgümn. õp. 1921—23; E. N. K. S-i tütarl.-gümn. õp. Tartus 1923—28; Tartu ülik. õppeülesandetäitja 1926—28, matemaatika dots. 1928. a-st. — Narva Õp. S-i juh. l. 1922; N. rahvaülik. lektor 1922—23; uurimas töökooli mõtte teostamist Saksamaa keskk-ides 1923; Tartu Males-i esim. 1924. a-st; Matem. Õpetam. Kom. (=MÕK) abiesim. 1924. a-st; Akad. Matem. S-i esim. 1927. a-st j. m. — Avaldanud popul.-teadusl. raamatu *Millest kõneleb Einsteini relatiivsuseõpetus* (1930), uurimusi aksiomaatika ja kombinatoorika alalt Tartu Ülik. Toimetistes j. m. — Alal. asuk.: Tartu.

*NÕGES, Mats,* arst. Sünd. 24. VIII 1879 Meksi t. Viljandi v. Viljandim.; vanemad — taluomanik Hans N. ja Ano (Kepmann); abielus Adelheid Tamm'ega 1915. a-st. — Õppis Kärksi külak. 1889—92, Suure-Jaani klk.-k. 1892—95, Viljandi l.-k. 1896—99; õiendas küpsuseksami Vologdas 1908; õppis Tartu ülik. arstiteadusk. 1908—13, mil selle lõpetas. — Posti-telegr. õpilane S.-Jaanis 1896 ja Pihkvas 1899—1900; posti-telegr. ametnik Pihkvas, Luugas, Petrosavodskis ja Vologdas 1900—08; assist. Tartu ülik. kliinikuis 1912—15; Punase Risti Viljandimaa haigemaja juh. 1915—17; V. linna ja mk. haigemaja juh. 1922. a-st. — Viljandi linnapea 1917—18, samal ajal V. maaval. l.; enamlaste poolt vangistatuna Krestõ vanglas Peterburis 1918; E. Asutava Kogu l. 1920; „Sakalat" väljaandva toimk. l. ja lehe vastut. toimetaja 1915—22; ajalehe „Oma Maa" juh. l. 1922. a-st; Viljandi Har. S-i juh. l. 1915. a-st; Vilj. Arstide S-i esim. 1920. a-st; V. maakog. nõuk. l. 1928. a-st; Helikunsti S-i esim. 1929. — Avaldanud peamiselt arstiteadusl. sisuga artikleid „Tall. Teat.", „E. Ars-